

TÜRKİYE VE SURİYE 2023 DEPREMLERİ - DESTEK FAALİYETLERİ

04 TEMMUZ 2023

IOM
BM GÖÇ KURULUŞU

Bir umut sembolü; bir baba, gururla çocuklarıyla birlikte yeni evlerinin önünde duruyor. Daha önce bir çadırda yaşarken şimdi IOM ve sahadaki ortağı tarafından sağlanmış, insan onuruna yaraşır bir prefabrik barınma birimine taşındılar. Bu müdahale, Kuzeybatı Suriye'deki ülke içinde yerinden edilmiş kişilerin barındığı on kampta 2020 çadırın insan onuruna yaraşır birimlerle değiştirilmesini hedefliyor ve daha şimdiden hedefin %80'ine ulaşıldı.

© IOM Türkiye 2023

GENEL DURUM

Yıkıcı depremlerin ardından Türk hükümeti iyileştirme çalışmalarına devam ediyor; Uluslararası toplumun da desteğiyle etkilenen bölgelerde toplulukları yeniden inşa etmeye ve normal hayata döndürmeye çalışıyor. Dünya Bankası, kırsal konutların ve temel hizmetlerin yeniden inşasına yardımcı olmak için bir milyar dolar tutarındaki fonu onaylamıştır. Bu meblağ öncelikle belediye altyapısıyla sağlık hizmetlerinin restorasyonunda ve kırsal konutların iyileştirilmesinde kullanılacaktır.

Yaz sıcaklıkları artarken depremden etkilenen bölgelerde düzgün su, sanitasyon ve hijyen (WASH) tesislerine erişim kritik hâle gelmektedir. Ayrıca bazı konteyner ve çadır alanlarının düzeni ve nüfus yoğunluğu, başta kadınlar ve kız çocukları olmak üzere artan sömürü ve istismar tehditleriyle karşı karşıya olan hassas durumdaki nüfuslar için özel riskler oluşturmaktadır.

Toparlanma sürecinde etkilenen bazı alanlarda nakit paraya erişim (özellikle ATM'lerde) konusunda zorluklarla karşı karşıya kalınmaktadır. Çok ihtiyaç duyulan nakit yardımına erişim, temel resmî belgelerin kaybolması veya yokluğu ve gerekli kayıt silme işlemleriyle birleştiğinde en çok ihtiyacı olanlar için bir engel hâline gelmektedir. Ek olarak enflasyon, nakit temelli yardımın etkinliğini etkileyerek bireylerin satın alma gücünü azaltmaktadır.

Toparlanma çabaları sırasında gıda güvenliği acil bir endişe kaynağı olmaya devam etmektedir. Türk Kızılayın 80.000 kişiye yaptığı gıda yardımını sonlandırmasının ardından ilgili gıda güvenliği aktörleri tarafından ele alınması gereken bir boşluk oluşmuştur. Bireylerin hâlen öğünlerini hazırlamakta zorlandığı bölgeler bulunmaktadır.

Kuzeybatı Suriye'ye yapılan sınır ötesi yardımın geleceği, 10 Temmuz'da sona erecek olan BM Güvenlik Konseyi Kararı'nın 12 ay daha uzatılmasına ilişkin karara bağlıdır. Bu arada IOM de dâhil olmak üzere BM kuruluşları, Kuzeybatı Suriye'ye yönelik olağan sınır ötesi operasyon ve misyonlarını yürütenlerin yanı sıra, burada bir insani yardım malzemesi ön stoku

¹06 Şubat 2023 depreminden bu yana Türkiye ve Suriye'de

Barınma malzemeleri de dahil olmak üzere

2,5 Milyon

yardım malzemesi iletilmiştir.¹

22 Milyon

dolar aynı yardım yapıldı

Türkiye ve Kuzeybatı Suriye'de

29.216

barınma odaklı destek faaliyeti yürütülmüştür.

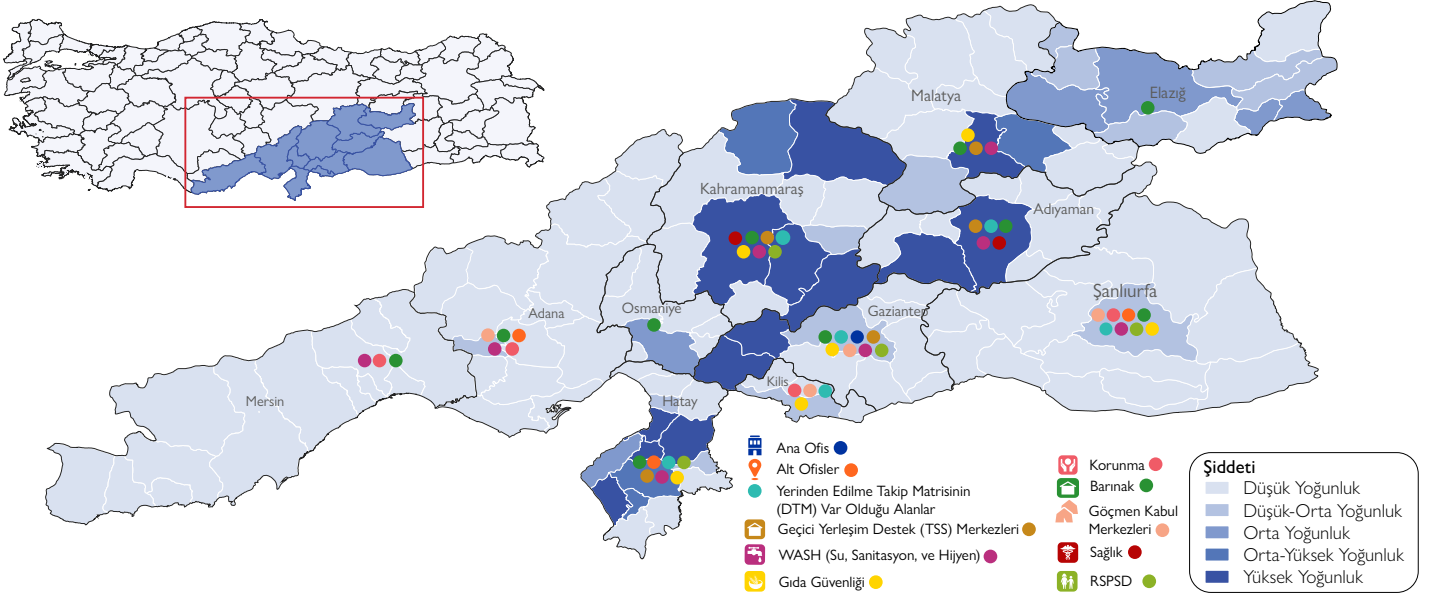
161 MİLYON
DOLAR
IOM ACİL
DURUM
ÇAĞRISININ

%72'lik
BÖLÜMÜ
FONLANMIŞTIR

ÖNE ÇIKANLAR

1. IOM, Türkiye ve Kuzeybatı Suriye'de, özellikle en çok etkilenen ve ihtiyaçların en yüksek olduğu bölgelerde ölçeğini büyütmektedir.
2. Havaaların ısınması yerinden edilmiş insanları daha fazla etkileyecek, halk sağlığına risk teşkil edecek ve WASH kaynak ve tesislerine yeterli erişime olan ihtiyacı artıracaktır.
3. Yetkililer, mümkün olan yerlerde resmî olmayan geçici yerleşim yerlerinde kalan toplulukları, çok sektörlü hizmetlerin merkezileştirildiği resmî alanlara geçiş yapmaları için desteklemektedir.
4. İnsani yardımın yanı sıra iyileşme ve yeniden inşa faaliyetleri, sürece dâhil olan taraflar arasında daha gelişmiş koordinasyon ve iş birliği gerektirmektedir.
5. IOM, saha ofisleri kurmak ve bölgede özel ekipler görevlendirmek suretiyle depremden etkilenen illerdeki varlığını güçlendirmektedir.
6. IOM'nin deprem müdahalesi için çağrısını yaptığı toplam 161 milyon dolarlık konsolide talebinde finansman hedefinin %54'üne ulaşılmış durumdadır. Ayrı ayrı bakıldığında ise Türkiye'deki deprem müdahalesi için talep edilen finansmanın %52'sine, Kuzeybatı Suriye'deki müdahale için finansman hedefinin de %114'üne ulaşılmıştır.

TÜRKİYE'DE YÜRÜTÜLEN YARDIM FAALİYETLERİ

Ek olarak depremden etkilenen nüfusa Ankara, Aydın, Edirne, İzmir ve Kayseri illerinde de gıda güvenliği, barınma ve gıda dışı malzeme desteği ve koruma desteği sağlanmış olup bunlar haritada gösterilmemektedir. Bu haritada gösterilen sınırlar ve adlar ile kullanılan simgeler, bunların Uluslararası Göç Örgütü (IOM) tarafından resmi olarak onaylandığı veya kabul edildiği anlamına gelmez.

110 Milyon Dolar tutarındaki fon hedefinin

%52'sine ulaşılmıştır

Tahmini
1.4 Milyon
kişiye ulaşılmıştır²

1.1 Milyon
yardım malzemesi
gönderilmiştir

10.091
barınma desteği
verilmiştir³

290.036
Battaniye

44.892
Hijyen kiti

91.804
Muşamba

58.310
Mutfak seti

264.029
Şilte ve uyku seti

16.919
Isıtıcı

46.630
Kışlık Kıyafet

28.415
Palet⁴

2.600
Yangın söndürücü

Geride kalan iki hafta zarfında IOM Türkiye Barınak ve Gıda Dışı Malzeme (B-GDM) ekipleri, depremin vurduğu illere önemli miktarda destek sağlamaya devam etmiştir: Yerinden edilen nüfusun acil ihtiyaçlarını karşılamak üzere Hatay'a 571 mutfak seti teslim edilmiştir.

IOM, Hatay'da hijyen kitleri dağıtımına devam etmiştir. 2.000 adet hijyen kiti ile 1.200 bidon dağıtılırken 5.000 adet daha stoklanmıştır ve talebe göre dağıtılacaktır. Aynı zamanda tuvalet ve duşların montajı ve bağlantısı da devam etmektedir, bugüne kadar 102 adet tuvalet ve 23 adet duş kurulumu yapılmıştır.

Afetten ciddi şekilde etkilenen 5.000 kişiye fayda sağlamayı amaçlayan ve hassas durumdaki bireylere yönelik yürürlüğe konacak olan planlı nakit yardımı doğrulama aşamasının tamamlanmasını beklemektedir. IOM Türkiye Psikososyal Destek Ekipleri, son iki haftada Adana, Hatay, Kilis, Kahramanmaraş, Mersin ve Şanlıurfa'da 652 kişiye yönelik danışmanlık hizmetleri, bilinçlendirme çalışmaları ve sosyokültürel faaliyetler gerçekleştirmiştir.

IOM'nin Geçici Yerleşim Destek Ekibi -ortaklarına yönelik olarak ana kamp koordinasyonu, kamp yönetimi sorumlulukları ve yerinden edilmiş insanların yaşadığı bölgelerdeki fiilî müdahaleyi insani yardım standartları doğrultusunda güçlendirmeye yönelik araçlar hakkında üç günlük tematik bir eğitim düzenlemiştir. Yerinden Edilme İzleme Matrisi Ekibi, sürekli olarak depremden etkilenen Adıyaman, Hatay, Kahramanmaraş ve Malatya'da korunma ihtiyaçlarını değerlendirmektedir. Bu çalışma bilhassa aile reisinin kadın olduğu haneler, yaşlı bireyler ve engelli kişiler gibi hassas gruplara odaklanmakta ve hem Türk hem de göçmen nüfusu hedeflemektedir. Raporlama döneminde reisi kadın olan hanelerle 626, yaşlılarla 1034 ve engellilerle 671 görüşme yapılmıştır.

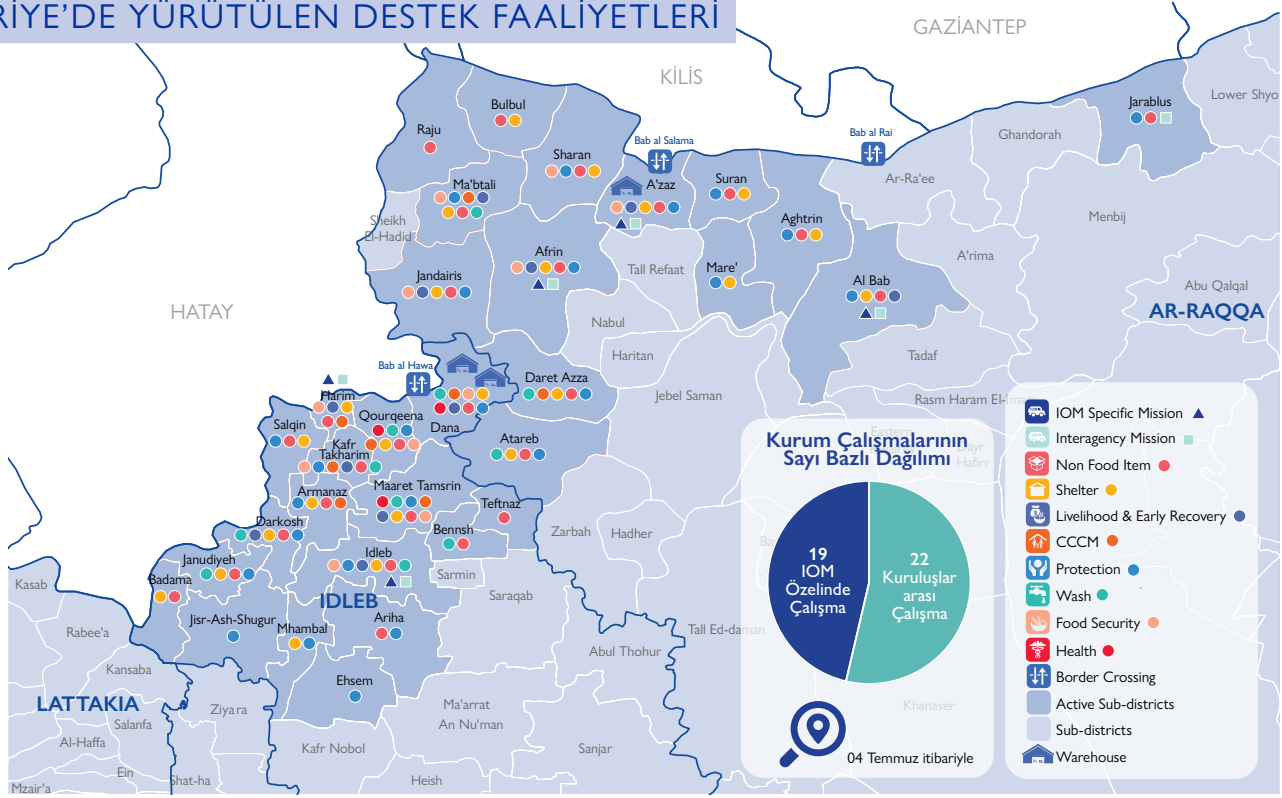
Son iki haftada daha önce Sağlık Bakanlığına teslim edilen gezici klinik araçlarına Alman hükümetinin bağışladığı 15 adet katlanabilir sedye eklenmiştir. IOM, gıda güvenliğindeki boşlukları gidermek doğrultusunda ek topluluk ihtiyaçlarını belirlemek ve gerekli desteği sunmak için yerel makamlar ve sektör temsilcileriyle yakın koordinasyon içinde aktif olarak çalışmaktadır.

² Ulusal Ortalama Hanehalkı Verilerine ve dağıtılan Barınak ve GDM sayısına dayalı tahmini sayı

³ Çadır:9.417, YBÜ (Yardım Barınma Ünitesi):500, Konteyner Barınak:156, Çok amaçlı çadır:18

⁴ Barınaklarda sel baskınından kaynaklanan su sızıntısını azaltmaya yardımcı olmak için

SURIYE'DE YÜRÜTÜLEN DESTEK FAALİYETLERİ

Bu haritada gösterilen sınırlar ve adlar ile kullanılan simgeler, bunların Uluslararası Göç Örgütü (IOM) tarafından resmî olarak onaylandığı veya kabul edildiği anlamına gelmez.

110 Milyon Dolar tutarındaki fon hedefinin **%114'**üne ulaşılmıştır.

23.184

Hijyen kiti

11.561

Şilte ve uyku seti

19.191

Barınmayla desteği sağlamıştır⁶

16.204

Kışlık giysi

6.167

Variş kiti

3.943

GDM kiti

55.652

Battaniye

12.435

Mutfak seti

IOM Türkiye'nin sınır ötesi ekibi, önümüzdeki haftalarda dağıtılacak olan aynı yardımların son bölümünü teslim almıştır. İdlib'de bulunan 10 kampta 2020 çadırın insan onuruna yaraşır prefabrik barınma birimleri ile değiştirilmesi hâlihazırda %80 oranında tamamlanmıştır. IOM, yerel ortağı aracılığıyla 1.855 adet insani yaşam koşullarına uygun biriminin inşaatını tamamlarken 1.580 adet TDS birimi de hak sahiplerine teslim edilmiştir.

Raporlama dönemi içinde 700'ü Cinsel Sağlık ve Üreme Sağlığı hizmeti alan kişi olmak üzere 2.535 kişi tıbbi konsültasyondan yararlanmış, IOM destekli bir hastanede 151 kadın sağlıklı doğum yapmıştır. IOM'nin uygulayıcı ortakları, beş kabul merkezinde Nakit Temelli Müdahalelerin (NTM) yararlanıcıları için doğrulama sürecini tamamlamıştır. Yeni e-kupon projesi kapsamında hamile ve emziren kadınlar ile iki yaşından küçük çocukların bulunduğu 750 haneye nakit beslenme yardımı ödemesi yapılacak olup dağıtım 6 Temmuz'da başlayacaktır.

Su, sanitasyon ve hijyen (WASH) desteği kapsamında ülke içinde yerinden edilmiş kişiler (ÜYEK'ler) için kurulan kamplarda, kabul ve toplama merkezlerinde depremlerden etkilenen nüfusa 65.353 m³ klorlu su dağıtılmıştır. Ayrıca 2.782 m³ katı atık bertaraf edilerek düzenli depolama sahasına aktarılmış ve 9673,5 m³ atık su mevcut fosseptiklerden ve septik tanklardan uzaklaştırılmıştır. Dahası, resmî olmayan dokuz yerleşim yerinde WASH altyapısının kurulum çalışmaları devam etmektedir. ÜYEK kamplarında ve kabul merkezlerinde yaklaşık 1.905 yararlanıcı hijyen teşvik oturumlarından yararlanmış ve 114 kadın ve kız çocuğu menstrüel hijyen ile ilgili bilinçlendirme oturumlarına katılmıştır. Son iki haftada yaklaşık 2.000 hijyen kiti dağıtılmıştır.

Son olarak 2.000'den fazla yararlanıcı, IOM'nin Kuzeybatı Suriye'deki yerel ortakları tarafından işletilen mobil ekipler ve koruma yardım masaları aracılığıyla koruma hizmetlerine erişmiştir.

⁵ %92'si tıbbi tesislere sunulan sağlık desteği aracılığıyla ulaşılan dolaylı yararlanıcıdır.

⁶ 8.646 muşamba, 3.275 kapsamlı barınma kiti, 711 acil barınak alet takımı, 6.344 çadır ve 215 çadır aksesuarı

Hevidar, köydeki geçici konaklama yerleri olan kocasının büyükannesinin yarı yıkılmış evinin önünde duruyor.

ÇATIŞMA VE YIKIMLAR ARASINDA: HEVIDAR'IN İYİLEŞME YOLCULUĞU

Hevidar, “Köy evine vardığımızda, temel malzemeler- yiyecek ve giysi- konusunda sıkıntılar yaşadık. Sağlanan yardım bizim için paha biçilmez derecede önemliydi ve olmaya devam ediyor,” diye açıklıyor.

Deprem nedeniyle yerinden edilen Hevidar, eşi ve üç çocuğuyla birlikte eşyalarını ve temel ihtiyaçlara erişimlerini kaybetti.

Durumun aciliyeti nedeniyle IOM, Hevidar gibi insanlara yardım etmek, yaşam koşullarını iyileştirmek ve depremden etkilenen illerdeki toplulukların direncini artırmak için aralıksız hızlı bir çalışmayla battaniye, giysi, ısıtıcı ve diğer temel malzemelerin dağıtımını gerçekleştirmektedir.

Hevidar, tüm zorluklara rağmen ailesi için daha iyi bir yaşam kurma konusunda kararlıdır. Yaşanan sıkıntılar sürecinde IOM'nin desteği ihtiyaç sahiplerine umut ve yardım sunmaktadır.

[Hevidar'ın öyküsünü okuyun](#)

IOM, etkilenen bölgelere hızlı müdahale etmemizi sağlayan ve Türkiye ve Kuzeybatı Suriye'ye yönelik çağrılarımıza yönelik desteklerini sürdüren, aralarında IKEA Vakfı, Better Shelter ve Flexport'un de bulunduğu ortaklarımıza minnettardır.

